

KRESŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLICKÉ NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNAST STRANÁCH.

Predplatná cena:		Zodpovedný redaktor:	Redakcia a vydavateľstvo:
Na celý rok	4 koruny — hal.	Dr. ALEXANDER ERNSZT,	Budapest, IV. kor., Ferencz-József-rakpart 27. szám.
Na pol roka	2 " — "	páp. komorník.	sem sa majú posielat' predplatky, jako dopisy do novin
Na štvrt roka	1 " 20 "	Majiteľ' a vydavateľ':	ohlásky a náhodné reklamácie. Cena jedného 5 stĺpcového
Jednotlivé číslo 8 hal.		JAN MOLNÁR.	nonpareill riadku 80 hl. Rukopisy sa naspak nedávajú.

Čo smie byť exekvované?

Nedá sa tajiť, že náš úbohý ľud za čašov liberálov premnoho trpel pod nemilosrdnými exekúciami. Ten exekučný zákon, ktorý spáchal liberálny žid a freimaurer Csemegi, veru ne-jednomu malému hospodárovi vykrútil krky a nejednu vdovu a sirotu priviedol o všetko, čo mali. Čo trpeli malí remeselníci pod týmto zákonom, to bola až hrúza!

Vidiac toto kresťanská ľudová strana, žiadala s dôrazom nový exekučný zákon, alebo náležité opravenie starého. Minister pravosúdia Anton Günther predostrel konečne krajinskému snemu exekučnú novellu, totiž opravenie starého zákona o exekúciach.

Tento zákon je preto vynesенý a kresťanská ľudová strana ho preto zastávala na sneme, lebo on bol pospolitému ľudu nanajvýš potrebný. Ľud sa preto obznámiť má s týmto zákonom a má v prvom rade vedieť, čo smie byť exekvované.

Napozatým neslobodno exekvovať: *exekvovanému a jeho domácim k domácnosti potrebné domové a kuchynské náradie, nádoby, náčinie k vareniu a jedeniu, kachle, sporáky, ku zaodievaniu sa potrebné veci, potrebná posteľ a bielizeň;*

exekvovanému a jeho domácim následkom nemoce, alebo iných neuhov potrebné lieky a pomocné prostriedky;

exekvovanému a jeho domácim patriace knihy, školské a iné predmety učebné;

ku vyhľadávaniu ďalšej živnosti a ku osobnej obrane potrebná zbraň;

malým priemyselníkom, remeselníkom. priemys-

selným a fabričným delníkom, nádenníkom a vobec všetkým, čo sa ručnou prácou vydržujú, ku vyhľadávaniu jejich výživy potrebné nástroje, umné stroje a lichva, ďalej malých priemyselníkov a remeselníkov k spracovaniu potrebná zásoba látky do stopäťdesiat korún;

exekvovanému a jeho domácim na jeden mesiac potrebné články potravné, kúrenia a osvetlenia, v nedostatku takých, z hotových peňazí, ktoré exekvovať možno, k zadováženiu spomenutých článkov dostatočná summa;

tolko peňazí v hotovosti, čo exekvovanému a jeho domácim potrebné je k zaplateniu bydlia na jeden štvrt roka;

dľa toho, ako si to exekvovaný vybere: jedna krava, štyri ovce, štyri kozy, alebo štyri ošípané a tomuto dobytku na pol roka potrebná krma, jestli by takej nebolo, z hotových peňazí, čo možno exekvovať tolko, koľko je k zadováženiu krme potrebné;

pri zamestnávajúcich sa s poľným hospodárstvom ku obrábaniu rolí, lež najvýš len do 12 katastrálnych jochov potrebné semeno na siatie zápražnia ľľhva, na pol roka potrebná krma a slama, ďalej hospodárske náradie a trus; v nedostatku obilia na siatie z hotových peňazí, ktoré exekvovať možno, tolko čo k zaopatreniu obilia je potrebné.

Pri dennom plate len denne päť korún (posiaľ 3 koruny) prevyšujúca čiastka môže byť exekvovaná.

Pri platoch od roboty, buď ich každodenne, alebo týždenne vyplácajú, len tá čiastka môže byť exekvovaná, ktorá denných päť korún (posiaľ 3 koruny) prevyšuje.

Plat od kusa nrčený len v tej miere môže byť exekvovaný, že na každý deň zamestnania 5 korún istého výrobku padne.

Jestli proti viacej príslušnostiam exekvovaného vedú exekúciu výnimečné nariadenie zákona vzťahuje sa na každú príslušnosť.

Licitácie pri poľných hospodároch 16. odsek zákona obmedzuje nasledovne:

V páde proti hospodárom vedenej exekúcie *zápriažna lichva a hospodárske nariadenie*, ktoré potrebné sú k zaopatreniu hospodárstva vyše 12 jochov, môžu byť síce exekvované, *jestli ich ale exekvovaný k cieľom ďalšieho vedenia hospodárstva potrebovať chce a dotyčno zápriažnej lichvy stará sa o dostatočné jej zaopatrenie, od 15. marca do 15. novembra mu ich odobrať a na licitácii odpredať neslobodno.*

Pri ohlasoch licitácii na movitosti neslobodno uverejniť meno exekvovaného.

Pri exekvovaní požiadavky, ktorá sto korún neprevyšuje, exekúciu žiadajúci, exekvovanému nesmie zapríčiniť útraty.

Nové nariadenia exekučného zákona sú teda blahonosné, jak ohľadom poľnohospodárskeho tak robotníckeho ľudu.

Z tohoto vidno, prečo židovskí a iní úžerníci, hlavnomestské a iné banky tak hrozne pajedia sa proti tomuto zákonu. Nenasýtenosť úžerníkov nezná hraníc. Od kedy zmohlo sa židovstvo celého kreditu, odtedy panuje nad chudobou. Celé stolice a vidieky zničili u nás židovskí úžerníci. Ohromný počet tých nešťastných obetí, ktoré len krčmárskym kreditom navnivoč obrátili, ani zblízka udať nemožno.

Nový exekučný zákon povolaný je vyslobodiť chudobný ľud z pazúrov židovských úžerníkov. Čo ale chudobnému ľudu slúžiť má k dobrému, to sa nelúbi úžerníkom. Burzianeri, bankári a vôbec ostatní vyžierači chudobného ľudu búria teraz proti tomuto zákonu. Židovskí vyslancovia rečia pri hostinách a v shromaždeniach, že kupectvu a celému kreditu Uhorska hrozí veľké nebezpečenstvo; zo všetkého toho ale pravda je len to, že židovskí úžerníci napozatým nebudú mať tak veľkej moci, ako mali predtým. So židovskými úžerníkmi do jedného vreca dujú aj židovské noviny, židovské sporiteľne, banky a peňažné ústavy. Po vidieku je bárs kolko takých sporiteľní, ktoré teraz rad

radom vypovedajú svojim dlžníkom kapitále, ktoré ľudu na vechsel požičaly. To je celkom zbytočná vec, lebo nový exekučný zákon na základe statočnosti spočívajúce požičky nevystavuje nebezpečiu a nečiní ich nemožné a vykrúca krky len nesvedomitým úžerníkom, ktorí — ako na to kresťanská ľudová strana pri pojednávaní zákona poukázala — behom jedného mesiaca as inkassovať chceli všetky staré, zaiste samé úžernícke dlžoby.

V Budapešti v prvej štvrti bežiaceho roku nariadené bolo 30 tisíc exekúcií, v mesiaci máji poriasol tento počet pomerne o päť tisíc. Vtedy sa totiž dozvedeli bankári, že nový exekučný zákon ešte pred letnými prázdninami na krajinskom sneme pojednávať budú. Poriadna sporiteľňa svojim dlžníkom, následkom exekučného zákona nevypovie kapitál. Robia to len tie sporiteľne a peňažné ústavy, ktoré posiaľ chudobný ľud nemilosrdne vyžieraly a ktoré ešte aj včul, takrečeno v poslednom okamžení zničiť chcejú úbohých malých ľudí. Ľud ale aj z tohoto má príležitosť náležite poznať tie sporiteľne a banky, ktoré posiaľ svojimi ťažko vypracovanými halierami krmil a na ktoré sa zdieral a drancoval. Podobný zákon ostatne, ako je terajšia exekučná novella, už dávno je do života uvedený vo všetkých kultúrnych štátoch. Svrchovaný čas bol, aby — ako to jednodostajne žiadala kresťanská ľudová strana, — konečne aj u nás prevedený bol ku blahu chudoby.

Preto, kde sporiteľne a židovské banky shromaždenia vydržiavajú proti svojim dlžníkom, tam nech aj ľud vydržiava shromaždenia proti židovským bankám a peňažným ústavom.

Na týchto shromaždeniach treba s celým dôrazom vysloviť: *že napozatým žiadon kresťan nevloží svoje hotové peniaze do židovskej banky a že si kresťania každej obce založia svoj kresťanský úverkový spolok!*

Vyzvanie k predplateniu.

Predplatná cena našich novín je:

na celý rok	4 koruny
na pol roka	2 koruny
na štvrt' roka	1 koruna.

Shromaždenia Jednoty katolíckeho ľudu.

Od nedeľe 19. júla utvorili Jednotu Katolíckeho Ľudu zas na mnohých miestach. Každý týždeň privádza nových členov pod zástavu sjednotených katolíkov krajiny. Toto všestranné oduševnenie nech povážia a aj nasledujú tí ľahostajní katolíci, ktorí sa ku katolíckej Jednote z akýchkoľvek príčin posiaľ neprihlásili. Hor sa teda katolíci Slovenska, nedajte sa zahaňbiť horlivosťou veriacich iného jazyka, v tom tábore, kde sa stotísic osvedčených, seba-povedomých katolíkov nachodí, nesmie chýbať nábožná Slovač a preto nech sa odhodlane pohne za tými obcami, v ktorých Jednota len v minulom týždni utvorená bola. Medzi týmito obcami sú:

Garamszentandrás (stolica Zólyom). Jednotu utvorili 19. júla v prítomnosti viacej sto ľudí vo veľkom shromaždení, vo farskom dvore vydržiavanom. Na shromaždení prítomní boli titulárny kanonik Jozef Droppa, dekan Jozef Hyross, farár Štefan Dlhos, administrátor Michal Judt. Shromaždenie zahájil peknou rečou farár Štefan Dlhos, člen správy: Ján Bartos a Michal Chlavy vysvetľovali ciele a potrebnosť Jednoty, po čom vyhlásili utvorenie Jednoty. Za miestneho správcu zvolili jednohlasne farára Štefana Dlhos a do Jednoty dalo sa 110 členov zapísať.

Jánoshegy (stolica Bars) a **Alsó-Turcsek** (stolica Turóc). V oboch obciach vydržiavané boli veľké utvorené shromaždenia, v ktorých hneď na mieste dalo sa 480 členov do Jednoty zapísať. Z poverenia stredu v oboch shromaždeniach vysvetľoval ciele Jednoty farár Mikuláš Griger. Rečnili potom farár z obce Jánoshegy Alexander Buocz a kaplán z tejže obce Béla Felix. Veľký úspech oboch shromaždení treba pripísať neunavene horlivému účinkovaniu farára Alexandra Buocz.

Veselény (stolica Trencsén). Veľa ľudu shromaždilo sa ku utvorenému shromaždeniu dňa 19. júla. Shromaždenie zahájil zápalistú rečou pravý priateľ svojich veriacich, horlivý farár Vencel Bauer. Katolícku Jednotu vysvetľoval krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany, dr. Alexander Ernszt. Utvorenie Jednoty bolo jednohlasne a s všestranným oduševnením vyslovené.

Veľké utvorené shromaždenia boli ďalej v obciach: **Borota** (stolica Bács), **Nagykázmér** (stolica Zemplén), **Alsópéterfa** a **Nagyczenk** (stolica Sopron), **Ujgyalla** (stolica Komárom), **Szentpéter** (stolica Komárom), **Szentdénés** (stolica Baranya), **Magyarszentiván** a **Vásároszentgál** (stolica Baranya), **Szatmár** (stolica Szatmár), **Szentgyházafalu** (stolica Udvarhely), **Lippó** (stolica Baranya), **Százaberek** (stolica Szatmár), **Lázári** (stolica Szatmár), **Köblény** (stolica Baranya),

Alsómocsodád (stolica Baranya), **Abaliget** (stolica Baranya), **Baranyasellye** (stolica Baranya), **Kánya** (stolica Tolna), **Püspöklak** (stolica Baranya), **Tevel** (stolica Tolna), **Nagykónyi** (stolica Tolna), **Szászváros** (stolica Hunyad).

V mesiaci septembri, ako to na inom mieste oznamujeme, vydržiava sa v Budapešti VIII. valné shromaždenie katolíkov Uhorka. — Už i ohľadom na toto potrebné je, aby katolíci do jedného prihlásili sa ku Jednote Katolíckeho Ľudu. Bolo by to najkrajšie vysvedčenie o horlivosti a oddanosti katolíckych veriacich ku svätému náboženstvu a ku cirkvi katolíckej, keby na tom shromaždení verejne, pred celým svetom vyhlásil sa mohlo: z desať millionov katolíckeho obyvateľstva krajiny tolko sto a stotísic dalo sa už do katolíckej Jednoty zapísať. Nech teda svet vidí, že v Uhorsku horliví, viere svojej oddaní katolíci prebývajú a preto netreba váhať a dlho rozmýšľať a každý seba-povedomý katolíck, taktiež každá za našu svätú vieru horliaca katolíčka nech sa bezodkladne dajú zapísať do Jednoty Katolíckeho Ľudu.

VIII. valné shromaždenie katolíkov Uhorka.

Nikto nesmie dnes tú pravdu zapierať, že sa v Uhorsku katolícky svet hýbe. Ľud náš prichádza ku seba-povedomiu náboženskému. Čo ale bolo vstave cez stáročia driemajúce sily katolíkov Uhorka k životu čulej činnosti zkriesiť? Nič iné, ako vydržiavané posiaľ valné shromaždenia katolíck. Ako inde v cudzozemsku, tak aj u nás sú tieto shromaždenia prameňom, potrebám terajších časov zodpovedných ustanovizní, povzbudenia a oduševnenia najširších kruhov katolíckeho obecnstva za cirkev a jej sväté práva, za uplatnenie katolíckych zásad v najväčších rozmeroch na dejišti politickom a socialnom v každom odvetví života verejného a súkromného jednotlivcov. Bez valných shromaždení katolíckych nemali by sme dnes katolíckych spolkov a kruhov; nemali by sme na krajinskom sneme kresťanskej politickej strany mohutného vplyvu a katolíci našej krajiny na seba ponechaní, opustení a rozptílení boli by dnes, ako cez stáročia predošle. Jednota spája nás vo viere a aby Jednota spájala nás v našom zmý-

šlaní a celom dejstvovaní, ako zvláštny výsledok blahonosného účinkovania, rozvíja sa pred nami Jednota Katolíckeho Ludu. Krajinská Jednota Katolícka, ktorá posiaľ sriaďovala valné shromaždenia katolíkov, ku ďalšiemu povzbudeniu a upevneniu veriacich sriaďuje VIII. valné shromaždenie katolíkov a na vedomie to dáva nasledujúcim vyzvaním:

Krajinská Jednota Katolícka na vedomie dáva katolíckemu obecnstvu, že *Valné Shromaždenie Katolíkov Uhorska vydržiavať bude v Budapešti 13., 14. a 15. septembra.*

Verejné a slávnostné shromaždenie od-bavovať sa bude v priemyselnej dvorane v mestskom lesíku, kde mohutný tábor prebúdajúcich sa katolíkov Uhorska jedine zместiť sa môže.

Jednota dľa obyčaje vydáva dvojake karty. 1. Vstúpenky, s ktorými pri všetkých zasadnutiach a slávnostach valného shromaždenia možno účasť brať. Cena 1 koruna. 2. Členové karty, ktoré aj bez vstúpenky ku každému zasadnutiu a číslu karty zodpovedne ku miestu na sedenie, v odborných zasadnutiach ku porade a v zatvorených zasadnutiach ku hlasovaniu opravňujú. Cena 5 korún. Tak s vstúpenkami, ako s členovskými kartami spojená je železničná výhoda. Ku výhode opravňujúce vysvedčenia spolu s kartami od 1. septembra rozposiela Jednota. Prihlási a objednávania kariet ale prijíma už od 1. augusta. Adresa Krajinskej Jednoty Katolíckej do 1. augusta je Budapešť, VIII. okres, Szentkirályi-ulica 28. číslo; od 1. augusta IV. okres Františkánsky-plac 7.

Podrobné vysvetlenie VIII. valného shromaždenia katolíkov Uhorska je nasledovné:

V nedeľu, 13. septembra: Eucharistická processia. V tenže deň slávnostné zasadnutia pápežského jubilea a slávnostný pochod.

V pondelok, 14. septembra: Predpoludním zasadnutia odborných tried, kongressy stredísk spolkov. Popoludní prvé verejné shromaždenie.

V utorok, 15. septembra: Predpoludním druhé, popoludní tretie verejné shromaždenie, pred ktorým je zatvorené shromaždenie.

V rámci tohoto všeobecného programu utvorí sa Krajinská Katolícka Jednota Študujúcich, utvorí sa tiež slávnostne aj Katolícke Školské Družstvo. K doplneniu valného shromažde-

nia slúži v Umeleckej dvorane mestského lesíka usporiadaná výstava cirkevného priemyslu so zaujímavým večerom. Ku tomuto večeru, ktorý Jednota sriaďuje v spojení s Družstvom priemyselných umelcov, vydávajú sa aj osobytne vstúpenky pre tých, čo nemajú kariet ku valnému shromaždeniu.

Bratia Katolíci!

Úprimna radosť nás naplňuje, bo vidíme a vidia to aj naši nepriatelia, ako sa katolíci prebúdajú po všetkých stranách. Skvelosť kríža a mohútnosť ducha Kristovho z roka na rok zdvíhajú sa v našej krajine, ktorá mocou svätého kríža stala sa štátom a ktorú aj v budúcnosti len kresťanstvo udržať môže. Ku sláve Boha a ku blahu našej vlasti snažíme sa teda my katolíci prispievať, keď chceme byť silní; v našej sile, ktorí najväčšiu časťku obyvateľstva činíme, väzí sila, sila krajiny a spoločenstva. Ponevác ale ku sile — jednota je potrebná, budme sjednotení vo vyznávaní našej viery. V VIII. valnom shromaždení katolíkov Uhorska zastupujeme vážne desať millionov krajinského obyvateľstva katolíckeho. Nehľadme na nesnádze a útraty cesty. Všetko unovanie naše a každú obeť hojne nahradí nám Boh blahom katolíckeho ludu.

Krajinská Jednota Katolícka.

POLITICKÉ CHÝRY.

Kresťanský socializmus, Népszövetség, Modernizmus.

Slúbil «Starý» v «Ludových Novinách», že dokáže néppartistom, ako väzia v zatratenom blude modernizmu. Nuž dokázal, lež práve naopak, čoho z jeho článku v poslednom čísle «Ludových Novín» uverejneného, každému nepredpojatému dočítať sa možno, že totiž on a jeho súdruhovia sú najzafatejší modernisti. Nie tým cieľom odpovedáme na tieto najnovšie výbuchy, liehovými nápojmi omračeného rozumu, aby sme s tým «Starým» ďalšie polemie viedli, lež jedine preto reflektujeme na ne, aby sme ludu oči otvorili, bo vieme, že jedon blázon sto bláznov robí.

Medzi jeho ohavnými návalmi na kresťanskú ľudovú stranu hneď začiatkom článku nasledovne píše ten «Starý»: «Naši néppártisti slepia samých seba, aj iných chcú slepiť, ale skutky jejich ukazujú horší ešte modernizmus, ako vo Francúzsku». — Nuž pane «Starý», či nie vy slepíte samých seba a bohužiaľ, aj slovenský ľud vašim balamutením? Či vašimi skutkami nedokazujete to bez všetkej hanby, že ste vy ten najzafatejší modernista? Dokážeme vám to dľa vašich vlastných punktov, ktoré k potupeniu kresťanskej ľudovej strany a ku nesvedomitému zaslepovaniu slovenského ľudu uvádzate. Len týmto nešlachetným cieľom pohnutý píšete nasledovne v punkte

«1. Katechizmus, pojednávajúc o viere, vraví: viera je nevyhnutne potrebná k spaseniu. A néppárt hovorí: táto pravda je základom všetkej viery, za túto pravdu zomrel Kristus. Túto pravdu veriť a dľa nej sa držať povinný je každý kresťan *lenže v politike nie*. My néppártisti nedopustíme, aby Slováci teraz napádali zákon o slobode beznáboženskosti». Pri každej príležitosti, čo ten «Starý» blatom hádže do kresťanskej ľudovej strany, vyzývame ho, aby dokázal, čo zdravým, alebo pomúteným rozumom balamúti. Vyzývame preto aj dnes toho «Starého», jestli máte len kúsok statočnosti vo vašom tele, dokážte to, kedy povedala kresťanská ľudová strana, že pravdu Krista Pána v politike nasledovať netreba, alebo že hatí Slovákov napádať zákon o slobode beznáboženskosti. Kresťanská ľudová strana robila vždy politiku kresťanskú, čisto katolícku, ohlasuje a zastáva ju v živote verejnom a súkromnom. Čo ale vy robíte, to není politika ani kresťanská, ani katolícka, to je jednoduché politické šalbiarstvo, aké ztvárajú nemeckí, talianski, a keď chcete modernisti francúzski.

Pokračujúc v jeho cigánstvach píše ten «Starý» v druhom punkte takto: «My néppártisti nesieme teraz dopustiť žiadnej politiky proti civilným sobášom». A toto zase kedy povedala kresťanská ľudová strana? Dokážte to pane «Starý», keď ste statočný človek. Vy ostatne, čo ku tej strane patríte, čo sa verejne zpriaha s tulačkami červenej socialdemokracie, nesmiete veľa o cirkevnom alebo civilnom mánželstve vyprávať, bo vaši «elvtárši» znajú len slobodnú lásku. Vy ste sa ale už celkom vžil do zásad modernis-

tov a nenahliadate, že verný katolík nesmie a nemôže byť socialdemokratom.

V 3. punkte jeho článku odvoláva sa «Starý» na sviatosť prísahy. Ministri zaviazali sa prísahou, že zákon národnostný do života uvedú, tento zákon rečovú ale teraz uznať a previesť nechcú. O tomto píše «Starý» a dodáva k tomu: «*A néppárt ústami Rakóvszkého vyzývave chvastal sa, že néppártisti nikdy nedopustia prevedenie tohoto nášho zákona*». Tu zas neudáva ten «Starý», kedy sa Rakóvszky v mene néppártu podobne vyslovil, len blúzni do sveta, na to ale celkom zabúda, že prevedeniu tohoto zákona najväčšou prekážkou je tá nešťastná politika, ktorú on s jeho súdruhmi robí. Modernisti francúzski, nemeckí a talianski robia napospol rečovú politiku. Týchto nasleduje «Starý», ako zafatý modernista.

Najviac ukazuje «Starý» svoje kopyto, ako modernista, keď v štvrtom punkte jeho článku píše o siedmom a desiatom prikázani Božom. «My máme zákon rečovú, majetok to drahý a spravodlivý, ale nám ho nechcú dať. *Ani néppárt aám ho nechce dať. Pochopy katechizmu néppártisti viac-menej nekresťanský vysvetľujú. Svoj vlastný program a najhlavnejšie články viery hotoví sú zapreť. Hlavný žurnalista z népszövetségistov už aj to písal, že sú hotoví zapreť aj samého Ježiša Krista, jestli by to mala byť pravda, čo sa v našich novinack o viere, o mánželstve, o bezkonfessionalizme, o kradeži atď. píše*». Príčinou a základom všetkých modernistov je zaslepenosť. No povýš uvedené cigánske nápady na kresťanskú ľudovú stranu popísať mohol len taký zaslepený modernista, ako je «Starý».

Ba že je ten «Starý» najplansieho druhu modernista, to dokazuje tým, že jednostajne vypisuje proti biskupom a kňazom, že sa priznáva ku tej politickej stránke, ktorej vodcovia verejne sa priznávajú: my a socialdemokrati sme jedno a to isté, a konečne, že sa opovažuje učenie Krista Pána, svätých Otcov a katechizmu prekrúcať a ľubovoľne vykladať.

Takýmto pokračovaním vženiete úbohý ľud slovenský ešte do väčšej záhuby, ako ste ho posiaľ vohnali.

«Ľudové Noviny» cigánia.

V 29. čísle píše «Ľudové Noviny»: «Párvy už nebirnuje. Posledný krát birmoval Párvy v Lupči. Ale

birmovníkov bolo tak málo, že uznal za dobré vrátiť sa domov. V Ružomberku tiež badal, čo ho čaká, a preto radšej prestal birmovať. — Tak a tolko «Ľudové Noviny».

Nuž a čo je pravda?

Pravda je: Pán biskup Párvy už nebirmuje, lebo dľa programu birmovku už dokončil.

Pravda je: V apči je trochu vyše 1000 katolíckych duší. Teda tam ani nemohol mať 5000 birmovníkov, jako by to chcely tie «Ľudové Noviny».

Pravda je: Pán biskup Párvy sa domov vrátil preto, lebo birmovku už dokončil; nie ale preto, že za dobré uznal vrátiť sa domov. Dokončil birmovku, odišiel domov, veď doma ho iné povinnosti čakajú.

Pravda je: Pán biskup Párvy v Ružomberku nebol, lebo do Ružomberka ani nebola oznámená birmovka. Celý Liptov nemožno na jedon dúšek pobirmovať. — A keď pán biskup Párvy nebol v Ružomberku, jako že mohol práve v Ružomberku (kde nebol) badať, čo ho čaka? A čo by ho tam zvláštneho a hrozného čakať bolo mohlo? Zdaliž by Ružomberčania nejakú neúctu preukázali pánu biskupovi? Nikdy! Známe ich dobre. Ba čo viac, ledva čakajú na jeho príchod a prosia Pána Boha v svojich modlitbách, aby Jeho Excellencia pán biskup Párvy čím skorej prišiel medzi nich, prišiel im vysluhovať sviatosť birmovania, ano ich potešiť a posilniť Duchom Svätým vo viere a v jejich trápení. Lepšie bude, keď «Ľudové Noviny» už raz prestanú cigániť.

Slováci a ich duchovenstvo.

Pod týmto názvom píše «Slovenský Týždenník» v poslednom čísle článok, ktorého posledné vety nemôžeme bez poznámky nechať. Stojí tam doslovne: «Hľadajte pomoc! Spojencov nám treba. Blížme sa teda k takým stranám, ktoré tiež majú príčinu nedôverovať biskupom. Jedným slovom, blížme sa k tým občianskym a robotníckym stranám iných uhorských národov. Zlí biskupi naši miesto uvoľnenia ujarmujú a trýznia ľud. Oni sú jedinou podporou šovinizmu. Treba teda zničiť týchto nepriateľov, zrušiť ich samovládu». Vy ste luterán, pane Hodža! Ako sa opovažujete katolícky ľud takto búriť proti biskupom? Čo by ste vy na to povedal, keby dakto z katolíkov takto búril luteránov proti jejich cirkevným vrchnostam? Nemáte ešte dost s Černovou? Bol by už ozaj zvrchovaný čas, aby katolícke duchovenstvo a obecnosť prestalo podporovať tento plátok, čo katolíkov v každom čísle tak ohavne uráža.

Nový župan oravskej stolice.

Jozef Csillaghy, doterajší župan stolice oravskej, zažakoval z úradu a jeho veličenstvo kráľ 5. júla b. r. za župana oravskej stolice vymenoval doterajšieho podžupana Georga Bullu. Novovymenovaný župan náležite znajúc svoju stolicu, ako posiaľ, podporovať bude blaho ľudu, v čom nech ho Boh stále posilňuje.

Z CUDZOZEMSKA.

Nemecko.

Valné shromaždenie katolíkov Nemecka. Katolíci Nemecka vydržiavajú tohoročné valné shromaždenie od 16. do 19. augusta v Düsseldorfe. Prihlasy ku tomuto shromaždeniu zo stránky uhorských katolíkov prijíma a vysvetlenia ochotne podáva krajinský vyslanec dr. Alexander Ernszt, Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 27. II.

Turecko.

Konštitúcia v Turecku. Abdul Hamid turecký sultán 25. júla oblažil Turecko konštitúciou. Už roku 1876. dostali Turci konštitúciu od svojho sultána, svolaný bol aj parlament. Onedlho ale sultán parlament rozpustil a konštitúciu odvolal. Ponevác ale najnovšie zmáhajú sa vzbury a nepokoje po celom Turecku, sultán poznove vyhlásil konštitúciu.

BESEDNICA.

Tri ženy.

(Dokončenie).

— Nech príde včel tá tretia žena — velil Pán. Predstúpila tichá, modrooká žena a pokloniac sa pred Pánom, takto riekla:

— Milostivý, dobrý môj Otče! ja nemám históriu života. Z nekonečnej dobroty tvojej som milovala a bola som milovaná; bola som blažená, veľmi blažená. Z toľkoto pozostával môj život.

— Pane môj! — prevzal slovo anjel strážca. — Táto žena má históriu života, ktorá je o veľa uchvátnejšia, jako tie dve druhé; a jestli sa ona v nekonečnej svojej poníženosti zdráha rozpovedať, dovoľ, abych to ja učinil.

— Táto mne sverená osoba je jediné dieťa bohatých rodičov, ktorých si pozde navštívil s tvojím požehnaním. Pane môj, a už vo vyššom veku stihlo ich to blaho, aby mali dieťa. Dievčatko od prvej minúty, jako otvorilo tiché, modré svoje oči a dalo slyšať štebotavý svoj hlas, len radosť spôsobilo svojim rodičom a pozdejšie, keď sa už vyvinovalo, s horúcou láskou osvietilo večer ich života. Ešte bolo len odrastajúce dievča, keď jej rodičia úplne onemocneli a ono im zasvätilo každú minútu dňa; so starostlivou, láskyplnou opaterou uľavilo im telesné trpenie, s dobrou svojou vôľou ich obveselovalo. Popri veľkom jej majetku, neuliezlo sa jej za podieľ nič z toho, čo na zemi pôžitkom menujú; najkrajšie dva roky svojej mladosti, keď iné sa zabá-

valy a tancovaly, trávila v smutnej izbe nemocných, a nie že by bola reptala alebo nespokojná bývala, ale ľahká jej bola ťažká úloha, lebo každý skutok jej šopkala čistá láska. A keď konečne rodičia zomierali, trasúce sa ich ruky požehnavajúc rozprestrelí na hlavu príkladného dieťaťa a umierajúce ich ústa všetko Tvoje požehnanie prosili pre ňu. Smrť rodičov a veľká osamelosť ťažko sa zavalily na nežnú dušu mladého dieťaťa, ale neklesla v Tebe, Pane môj, zkladala celú dôveru, vsebe vzdychala ku Tebe a Tys' ju vyslyšal. Vysloboditeľ prišiel v podobe jedného mladíka, ktorého stala sa manželkou a v nekonečnej svojej blaženosti dňom i nocou chválila meno Tvoje. Ale blaženosť netrvala dlho. Mladík bol náchylný k ľahkomyseľnosti, čoskoro zunoval čistú, nevinnú radosť rodinnej blaženosti a dychtively siahnuť za pohárom prznivých, hriechnych pôžitkov. Ochladnul naproti svojej manželke a jediné spojetko medzi nimi bolo už len jediné ich dieťa, ktoré obidva jednako zbožňovali. Ale Tvoja múdrosť za dobre videla aj tento posledný zväzok roztrhnúť; dieťa zomrelo. Nekonečný žiaľ matkyn ešte zväčšovalo, že sa jej manžel celkom odtrhnul od nej, v divej svojej rozhorčenosti žene dával príčinu pre smrť dieťaťa a včul už výlučne len svetu žil. Upádal ustavične hlbšie, v náručí i jej ženy obsiahnuť uspokojenie svojej lásky, potom ho uchvátila náruživosť kartárstva a rapídne odplával ženin veľký majetok. Manželka nevýslovne trpela, ale ani včul neklesla, nepoddala boj, lebo dôverovala v Tebe, Pane môj. Neprestávala s kročými slovami prosiť manžela, horúca jej láska bola nevyčerpatelná a vtedy, pane môj, Tys' ju vyslyšal a učinil zázrak. — Úpenlivý hlas ženy vkradnul sa do srdca hriechnikového, ktorý sa obrátil. Nariekajúc oplakával na nádrach svojej manželky zmýlený svoj život, táto ale ho tešila, ležúc mu do srdca novú nádej: Dobrý je Boh, všetko obráti na dobré; už aj učinil, veď zas si môj. A muž započal nový život, pracoval dňom i nocou, aby chybu svoju napravil; blaženosť zas sa navrátila včul už do skromného bytu, kde po dávnom hospodárstve nebolo ani stopy, ale láska o veľa skvelejšie, čistejšie žiarila, ako pred tým. A Ty, Pane môj, s požehnaním sprevádzaš si ich účinkovanie, o pár rokov zas dobrobyt obkľučoval manželský pár a obdaril si ich s jedným novším zálohom ich lásky. Napotom nič nekalilo viac ich blaženosť, dieťa svoje bohabojne vychovávali a matka podelila nevyčerpatelný poklad svojej lásky medzi dieťaťom a manželom. Pravdu mala teda, keď to povedala: blažená bola, veľmi blažená, ale to si ona sama vydobila. Keď dieťa svoje vydala, vyvolal si ju, Páne môj, z radu živých. Táto žena priniesla na späť nie len svoju dušu nepoškvrnenú, čistú, jako ju od teba obdržala, ale pod jedným zachránila aj dušu svojého manžela, ktorá už už ponorila sa v bahne hriechu.

Anjel zamlknul a ozval sa Pánov hlas:

— Poď, dcéra moja, po', zaujmi miesto, ktoré ti prináleží v blízkosti Mojej. Ty si opravdová žena, jakou som ťa chcel. Ja stvoril. Ale ešte aj Ja, všemohúci,

sklamal som sa v mojej nádeji. Žena i ôvodne k tomu bola povolaná, aby šírila vo svete radosť, blaženosť, aby v jej šľapajoch pukal voňavý kvet lásky, milosrdenstva a všetkej čnosti. Ale, žiaľ, nestalo sa tak; žena dnes už v najviac pádoch len ku hriechu vábi a je prameňom najviac zlého; ona uvaľuje mužského do večného zatratenia. Len kde tu napať sa medzi nimi jedna takáto spravodlivá duša, jako je táto žena. Počím tie dve druhé aj na to málo dobrého, čo v živote činily, len cit povinnosti a marnomyseľnosť viedla, potiaľ tejto tretej skutky vnuknula láska. Tento jediný čistý cit, z ktorého pochádza všetká čnosť, pozdvihne človeka z blata zeme a činí ho hodným večnej blaženosti. Poď, dcéra moja, tys' moja vyvolená a tvoje miesto je medzi najmilejšími mojimi anjelami, okolo môjho trónu.

Ale žena nestala hore, nariekala u ňoh Pána.

— Jako, dcéra moja, či by si sa neuspokojila s tvojim osudom?

— Všemohúci Pane môj! Neodsúď ma, že nekonečnú Tvoju dobrotu, ktorú na takúto nehodnicu marháš, neprímam dosť povdčačne, ale ešte prosím o jednu milosť. Telo moje sa oddelilo od zeme a toto pomerne ešte nebola ťažká práca; ale polovička mojej duše zostala dolu nerozlúčiteľná od môjho manžela. Este tu ani tú nekonečnú blaženosť by som nevedela v úplnej miere požívať s tým povedomím, že môj manžel tam dolu na zemi je samotný a zúfale oplakáva ztratenú svoju družku. Moje dieťa je blažené; pred ním stojí dlhý, nádeje plný život, ono nepocíti tak moje chybovanie, ale tým väčší môj manžel, ktorého včul očakávajú pusté, smutné dni. Oh, Otče môj, dovŕš nekonečné Tvoje milosrdenstvo a zavolaj ku sebe aj dušu tohoto tvojého služobníka.

— Dobre, dcéra moja, nech sa splní tvoja túžba; pre tvoje čnosti nech mu budú odpustené aj jeho hriechy.

Pán kynul anjelovi smrti, ktorý stál opodial pri tróne:

— Zostúp dolu na zem a prines aj muža tejto dobrej ženy. Ale priechod zo života do smrti nech bude tichý, bez bolasti.

Anjel smrti odletel; šušťanie čiernych jeho krýdiel rozširovalo chladý prud.

*

Dolu na zemi ale ľudia sa divili, že v najlepšom mužskom veku byvšieho, životne silného Milka Závodského mŕtveho našli v posteli. Len starci a múdrci dedinskí porozumeli a vysvetlovali mladšiemu pokoleniu, že toto je len prirodzené, lebo že keď duše dvoch ľudí an toľko sa slejú do vedna, jako tohoto stavu manželského, jedna stránka nemôže zostať samotná, nasledujú sa ešte aj v smrti.

Jožinka.

Kreštania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!!

CHÝRNIK.

Anglický kráľ v Išli. Anglický kráľ Edvard VII. dňa 12. augusta príde do Išlu. Teraz po prvý raz uvítajú kráľovského hosta v Išli s vojenskou pompou. Na stanici bude ho čakať parádna stotina, na čele ktorej arcikniežatá Franc Salvator a Leopold uvítajú kráľovského hosta. Na poludnie v kráľovom letohrádku bude hostina, popoludní dvaja panovníci sa povožia a večer na počtu kráľa Edvarda bude veľký večierok. Na druhý deň rano kráľ Edvard odcestuje do Karlových Varov.

25 ročné biskupské jubiläum. Prešovský grécko-katolícky biskup dr. Ján Vályi minulý týždeň slávil svoje 25-ročné arcipastierske jubiläum, z ktorej príležitosti prijal blahoželanie kapitule a kňazstva. Biskup na pamiatku svojho jubiläuma založil väčšie fundácie.

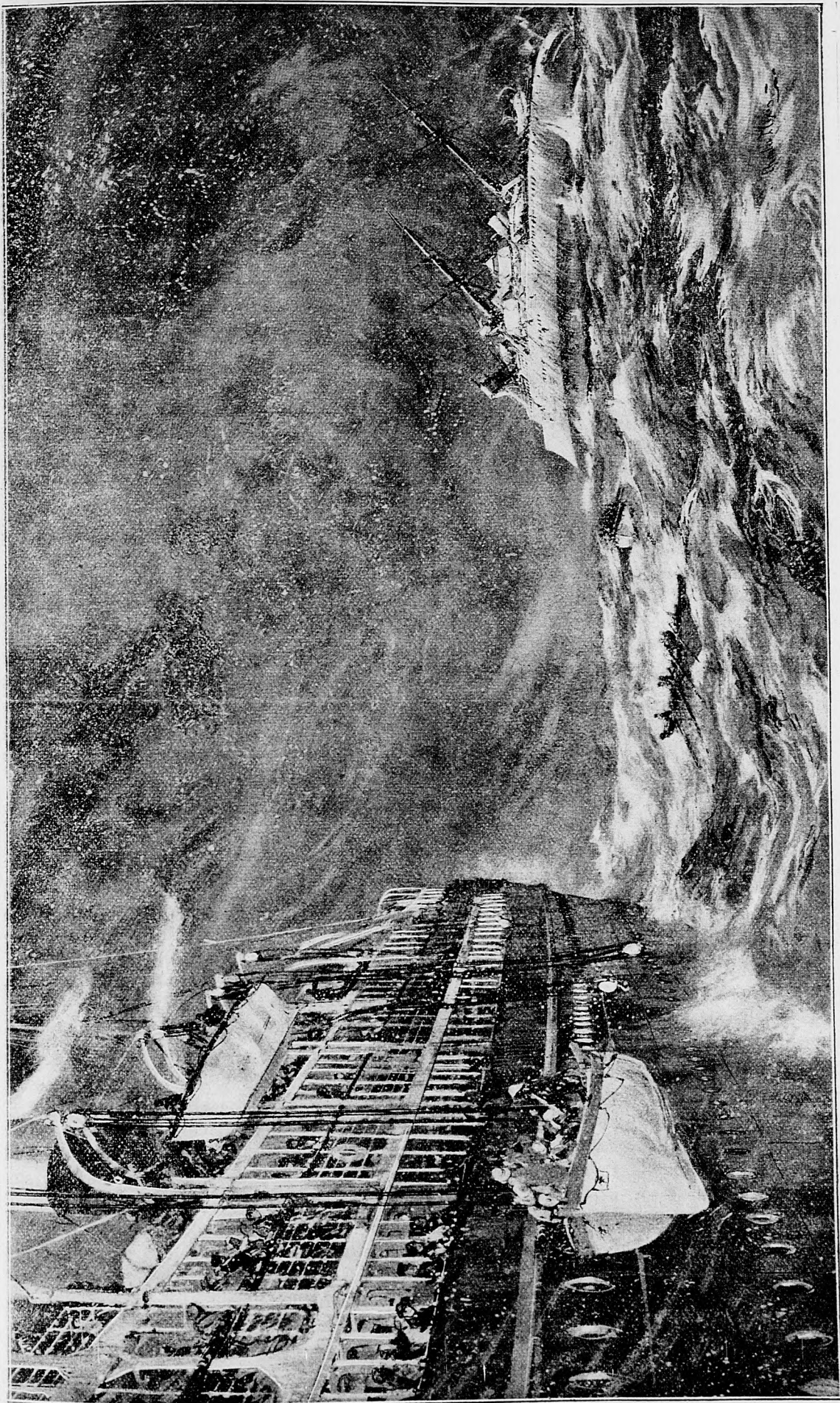
Chýry z biskupstva košického. Dr. Franc Hannuy professor university budapeštianskej, preskumáva umelecké starožitnosti a týmto cieľom sdržuje sa prítomne v Košiciach. — Hospodárska škola mníšiek Ursulínok zariadala veľmi peknú výstavu prác v škole vyhotovených, medzi ktorými vynikajú zvlášte ručné práce bielizne. — Vdova grófka Júliusa Wallis, ako patrónka fary a kostola v Sátoralja Ujhelyi, darovala na obnovenie kostola 20.000 korún. Katolícke obecenstvo venovalo ku tomuto cieľu 10.000 korún. Veľkodušná grófka jednúc už tiež 50.000 korún darovala na kostol. Horlivá a hlbokéj nábožnosti grófka týmto spôsobom shromažďuje si zásluhy pred Bohom a ľuďmi. — Na katedru tunajšej kráľ. katolíckej akademie, ktorá odomretím profesora dr. Alexandra Eszterházyho uprázdnená bola, minister výučby vymenoval dr. Ferdinanda Bernoláka, ktorého široké kruhy obecenstva pochválne znajú z prednášiek, aké vydržoval predošlej zimy. — Na území biskupstva košického horlivosťou patričných duchovných a obetovavostonveriacich, mnohé kostoly byly obnovené, tak v obciach: Czírókahosszúmező, Hazslin, Nagyberenyicze, Bozsárd, Dobra, Homonna, Nyusta, Abaujnédasd, Hernádvécese. Nasledovné obce zas opatrené byly kostolnou ozdobou, a síce: Siroká, Pány, Pólyi, Roškóvány, Abos, Mislóka, Nagysáros, Harapkó, Dobó, Bodrogolaszi, Erdőbénye, Hilyó, Lénártó, Licsérd, Nagymihály, Nagydomása a Ujszomotor.

Chýry z biskupstva spišského. V jedenástom obežnom liste spišského biskupa dr. Alexandra Párvyho sa nasledujúce veci obsahujú: Penziovaný dekan farár v Liskovej, Karol Moser dňa 20. júna v 71. roku života svojho v Prievidzi zomrel. Karol Stassik, farár v Koláčkovej (Spišská stolica) vstúpil do rádu redemptoristov. Ján Rovder, farár v Liptovskom-sv.-Ondreji v

47. roku života svojho, dňa 4. júla zomrel. Karol Kosztko, farár v Nemeckej-Lupči (Liptovská stolica) v 71. roku života svojho, dňa 10. júla zomrel. Viktora Griger a Jozefa Maxián vysvätil pán biskup za kňazov, Štefan Gergye vyšnolapšanský a Ján Lipcsei vidernický správca fary složili farársku zkúšku. Za dočasných administrátorov sú vymenovaní: Julius Brtko do Veľkého-Borova, Izidor Kalocsay do Liptovského-sv.-Mikuláša, Štefan Dudasko do Nemeckej-Lupči, Jakub Láng do Veľkého-Szlavkova. Preložení kapláni: Florian Tomanek z Hruština do Nižných-Ružbach, Ferdinand Raiszkup z Hornej-Zubrice do Klukrady, Jozef Hübel z Nižných-Ružbach do Hruština, Štefan Kofrit z Bukovinej do Sedliackej-Dubovy, Franc Fehépataky z Veľkého-Borového do Lokci. Novovysvätený Jozef Maxián poslaný je za kaplána do Kubach. Na 11 uprázdnených stanic učiteľských vypísaný je súbeh (konkurs).

Chýry zo Šariša. Prešov. Katolícky kruh Rákócziho vydržoval 12. júla svoju letnú zábavu, ktorá sa veľmi pekne podarila. — Mestský výbor držal 11. júla zasadnutie a pojednával záležitosť vodovodu, aby na budúcnosť prekazená bola taká neprijemnosť, akej mesto nedávno vystavené bolo, keď cez dlhší čas nemalo vody. — Dr. Georg Ghillány, popredný muž katolíckeho obecenstva 5. septembra prisahá vernosť pred oltárom Pána svojej snúbenici slečnej Margarete Lakner, dcére bývalého hlavného lekára mestského. — *Bardiovo.* Minulé dni už po druhýkrát zúrili tu hrozný príval s hradom (ladovcom) a jak tu, tak vo veľa obciach okolia narobil mnoho škody. — *Zboró.* Krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany, tunajšieho okresu volehného, Dr. Michal Artim grécko-katolícky farár v Bihár, pri pojednávaniach exekučného zákona pred letnými prázdninami v snemovni veľmi pekné reči držal v záujme chudobného národa; pri pojednávani zákona o verejnom zdravotníctve, ako pravý vyslanec ľudu žiadal, aby okresní lekári rozumeli a hovorili jazyk ľudu, aby národ darmo liečili, aby on ku svojim lekárom aj prístup mal, čo všetko pestovalo by dôveru v srdciach ľudu ku lekárom a slúžilo by k dobrému celého obecenstva. — *Frics.* Tunajšia školská vrchnosť veľmi podarenú zábavu sriadila minulé dni školákom. Na tejto zábave brala účasť aj barónska rodina Ghillányiho a malým žiakom urobila veľkú radosť rozličnými darmi. Je to už po druhýraz, čo táto šľachetná rodina katolícka lásku svoju prejavila ku dietkam. Minule po zkuškach asi 40. žiačkam darovala táto veľkodušná rodina šaty a iné maličkosti. — *Héthárs.* Tunajší okresný lekár, ktorého v októbri laňajšieho roku na poľovke postrieli, ešte po dnes nemôže svoj úrad zastávať. — *Finta.* Krajinský a stoličný spolok hospodársky 20. júla robil pokusy so strojom na žatvu obilia.

Chýry zo Spiša. V mesiaci júni odviezli zo Spiša na železici do iných krajov Uhorska 166 kusov rožného statku, 496 oviec, 17 ošípaných a do cudzozemka 152 kusov rožného statku. — Mesto Podolinec odhlasovalo na alumneum (lacná jedáľňa pre chudobnejších žiakov),

Oslobodenie ztroskotancov.

arol
) v
ora
rov.
eký
ad-
ho-
ša,
do
nek
p z
ch-
do
ro-
aný
nie

kó-
sa
úla
na
sto
alo
eho
om
ére
Mi-
ra-
olia
re-
ho,
pri
áz-
me
rej-
dal,
aby
tup
ku
—
ba-
ala
om
po
sku
40.
iné
ého
šte
ju-
usy

iša
ého
152
alo
ov),

ktoré sa má v tamojšom gymnáziume utvoriť 20 tisíc korún. — V Nižnom Šmeksi bolo do 13. júla 258 hostí, v Barlangligete do 6. júla 1270 (medzi tými bolo 258 navštevuovateľov jaskyne a 201 precestujúcich hostí), vo Feketehegy blízko Merényu do 9. júla 189, v Šmeksi do 14. júla 1890, v Tátralomnici do 10. júla 338 a v Tátraszélplaku do 10. júla 1014 hostí. — Onedlho už aj do Kotterbachu bude uvedený telefon. — Električná železnica medzi Poprádom a Šmeksom sa v tieto dni oddá verejnej premávke. — V susednej polskej Sčavnici hrom zapálil jednu stodolu, následkom čoho dve stodoly zhorely. — Prvého augusta traja okresní notári idú do penzie, a sice starolubovenský Peter Dubay, žegranský Eduard Stolz a Teodor Prokopovich notár okolia gňazdanského. — Minulý týždeň ustavične pršalo a treba nám ku senu pekného šasu, Bože, smiluj sa nad nami!

Zamenený recept. V jednej trnavskej apatieke tieto dni udal sa omyl, ktorý ľahko mohol mať osudné následky. Jedon roľník z okolia s receptom, ktorý dostal od lekára, zašiel do apatieky, kde mu odovdali liek, ktorý sedliak už v Trnave užil. Účinok lieku bol strašný. Chudák sedliak ostal tak zle, že na ulici klezol a len rýchlej pomoci všeobecne známeho šikovného lekára, dra Pavla Nagya možno ďakovať, že roľník nezomrel od lieku, ktorý bol určený pre — liehvu. Lekárnický pomocník totiž zamenil recepty a úbohému človekovi dal liek predpísaný zverolekárom Fikárom pre kravu. — Lekárnik roztržitého pomocníka hneď prepustil.

Svätokrádež. Minulé dni do rímsko-katolíckeho kostola v Podolí (stolica nitrianska) vlámali sa neznámi lapaji a ukradli škriňku na milodary a viac cennejších vecí. Aj do zákristia sa chceli vlámať, ale tento ich zlomyseľný pokus sa nezdaril. Nebodaj tí istí zloději povkrádali sa aj do pivnice viacerých gazdov.

Veľká defraudácia v Miškovci. V najväčšom peňažnom ústave mesta Miškoveca v Miškoveckej Sporiťelni po tie o dni objavili veľkú defraudáciu. Pri zhotovení polročnej súvahy totižto prišli na to, že chýba 133.075 korún 62 halierov. Chybujúcu summu pravdepodobne defraudoval bývalý knihvedúci ústavu Akúsius Farkas, ktorý prostredkom minulého mesiaca do cudzozemska, snáď do Ameriky odcestoval. Akúsius Farkas od pätnástich rokov bol hlavným knihvedúcim tohto ústavu a vzdor tomu, že si v meste už dávnejšie povrávali o márnostatnom živote knihvedúceho, jeho predstavení mu predsa cele dôverovali. Pravdepodobné je, že všetky defraudované peniaze ani nepotrivil, ale ich na bursových špekuláciách prehral. Defraudovanie už dávnejšie prevádzal a sice tak, že vkladné knižočky falšoval. Defraudácia vyšla tak na javo, že jeden budapeštiansky peňažný ustav veľkú čiastku účastín miškoveckého ústavu zakúpil a ku zostavovaniu polročnej súvahy vyslal do Miškoveca jedného svojho správcu Tivadara Grünnera, ktorý defraudáciu objavil. Farkas tušiac, že dozor nad ústavom bude sprísnený,

pod tou zámienukou, že v Londýne dostal zamestnanie, ešte na jar odišiel do cudzozemska. Chýbajúce peniaze správa ústavu z vlastného majetku zaokryla. Farkasa oznámili, ale toto zaiste nebude mať žiadneho výsledku. — Objavenie defraudácie v meste vzbudilo veľký ruch.

Mačky a morová rana. Anglická vláda vyváža teraz do Východnej Indie obrovské množstvo kočiek. Aspoň 300.000 mačiek chce udomácnit v Indii. Zkúsili totiž, že vo Východnej Indii v tých rodinách, kde majú mačky, len zriedkakedy ochorie niekto na morovú ranu.

Premávka v povetrí. Z Bostonu oznamujú, že jedon predseda americkej vetroplaveckej spoločnosti osvedčil sa, že o niekoľko týždňov spoločnosť už tam bude držať, že medzi New-Yorkom a Bostonom, ako i medzi inými stanicami bude môcť zariadiť riadnu premávku s riaditeľnými vzducholodami na prevážnyie ľudí a tovaru.

Sossul sa vrch. Tieto dni v Dolnej-Lehote (stolica oravská) pri železničnej dráhe sossul sa jedon vrch, ale na šťastie nehoda sa neudala. Premávku udržali s presadaním. Na tomto okolí takéto nehody sa často udávajú, lebo pôda je kyprá. Následkom toho direkcía košicko oderbergskej železničnej spoločnosti stavia ochranný múr v dĺžke jedného kilometra. Najlepšie by ale bolo, keby na tomto kraji celú čiaru prestavili a sice na druhý bok rieky Oravy, pravda v tom páde by sa musel pri Dolnej-Lehote železničný most postaviť.

Utopil sa. Deväťročný syn Jozefa Lazarčika, obyvateľa v Strede (Vágszterdamely, stolica nitrianska) dňa 16. júla šiel sa kúpať do Váhu a utopil sa.

Bezdróťový telegraf medzi New-Yorkom a Parížom. Z Paríža oznamujú, že tie veľké úspechy, ktoré minister vojny docielil s bezdróťovým telegrafom medzi Parížom a Kazablankou, k tomu priviedly ministra vojny, že na Eifelovej veži dá zariadiť novú stanicu na bezdróťové telegrafovanie, ktorá umožní telegrafovanie bez drótu medzi Parížom a New-Yorkom.

Zabil hrom amerických vojakov. Z Harrisburgu (Pennsylvania) sdeľujú, že tam bola veľká búrka, počas ktoret do jedného baraku v tamojšom tábore národnej gardy uderil hrom a 3 vojakov zabil a 26 ohlušil.

Nový most nad Váhom. Pri Seredi majú postaviť nový železničný most nad Váhom. Dňa 16. tohoto mesiaca držali prehliadku na mieste, kde má byť nový most postavený. Zastúpené bolo úradne tak ministerium, ako aj stolica prešporská a nitrianska. Zo stránky ministeriuma prítomný bol tam ministerský ženijný radea Jozef Beke, ktorý viedol pojednávanie, ďalej král. hlavný merník Július Lamos, náčelník štátneho staviteľského úradu prešporskej, potom merník Jozef Leheti z poverenia komárňanského merníctva pre rieky, ženijný radea Emil Polinszky, náčelník štátneho staviteľského úradu nitrianskej stolice, zastupiteľ podžupana prešporskej stolice čestný hlavný notár Samuel Vermes, hl. slúžny Koloman Perger, predseda súdnej stolice Gejza Sándor.

zmenky a dve tretiny ostaly intabulované na viac ročné splátky. V prvých rokoch sa im úrody nevydarili, preto nevládali ani zmenky ani ráty splácať a tak peňažné ústavy ich zapravotily. Ak sa im nevydarí vec do poriadku uviesť v krátkom čase, tak prídu o celý svoj majetok.

HOSPODÁRSTVO.

Ako sa máme?

(Dokončenie.)

V starodávnych časoch, keď nebolo železníc, fabrik, veľkých podnikov a mestského života, malí hospodári a poľní robotníci neboli nespokojní. Hoc kde sa obrátili, všade bol rovnaký život. Dnes ale není to tak. Dnes dievka malého gazdu ide do mesta slúžiť, syn ide ta za nádenníka, a lepšie sa tam cíti, ako doma. Sedliakom počína byť dedina tesnou. Dnes už majú iné požiadavky, ako voľakedy. Aj tu vypukla pánsťina v rúchu, v mravoch, vo zvykoch a v živobití. Keď vifinťená, vyobliekaná dievka domov príde do dediny, a vyrózpráva, jak mnoho peňazi vyrobí, jaký má slobodný život a jako sa zabáva, žiadost vzbudí v každej dievke, tak že ani jedna z nich nechce viac na dedine zostať. Pošle-li voľakto z Ameriky peniaze, hneď je veľký rúch na dedine a napašmanému ľudu sa o inšom nesníva, len o peniazoch. A nie pre darmo. Stá a stá príkladov máme, že jednúc darebák a korheľ šiel do Ameriky a ešte pred rokom stá a stá korún posielal domov. Teraz pravda aj to zaseklo.

Po tomto nečudujme sa, že teraz aj sedliak si pýta podiel z moderného života. Chce on nie len zem, aby samostatne hospodáril, lebo keby tomu tak bolo, málo ktorý sedliak by bol nespokojný, tým menej by ich vandrovalo do Ameriky. Bývalý dedinský život je už porúchaný na celom svete, jeho miesto má zaujať na podelení práce vystavená spoločnosť. Premenu vidí každý pozorovateľ, a veru nevrle krúti hlavou a pýta sa: Kde to povede? Boh vie!

Nás osud malých hospodárov zaujíma. Týmto len s moderným hospodárstvom pomôžeme, a síce s jeho združením a s organizovaním. Za vzor nech nám slúžia dejiny malých hospodárov Francúzska. Keď veľké francúzske hospodárstva prešli na mašiny, a priemysel vo fabrikách sa shromažďoval, francúzsky malý gazda zostal pri jeho starých obyčajoch. On nebol chudobnejším, ale vyvinujúca sa spoločnosť zostala bohatšou a pri utešených palácoch a pri hemžiacom sa veľkomestskom živote zo dňa na deň lepšie a lepšie kričala zaostalost a chudoba malého hospodára. Vtedy ale francúzske zákonodarstvo celkom náhodou prispelo na pomoc sedliakom so spolkovým zákonom. Od toho času spolkové pohyby francúzskych malých hospodárov v dvoch smeroch kráčajú. Jedon smer ta cielil, aby zväčšil úrodnost zeme a mieru tých plodín, ktoré tamojší hospodári dorábali; druhý smer zas ta cielil, aby ho-

spodári čím lepšie zcenili svoje plodiny. Povstaly hospodárske spolky, ktoré zaopatřily si rozličné stroje, umelecký trus, plemenákov, zrno, slovom pomocné látky hospodársva. Povstaly aj také spolky, ktoré zpeňazily všetky plodiny a dôrobky hospodárov. Vo Francúzsku není zriedkavá vec, že spolkový mlyn a pekárňa zaopatří múkou okolitých hospodárov a chlebom obyvateľov miest. Aby ste videli, čo možno docieliť s dobre vedeným spolkom, spomenem jedon príklad.

Istý farár, menom Fontan, študoval hospodárske pomery francúzskych gazdov. Popísal kolko jochov oráčiny, lúk, pasienok, vinogradov a hôr patří ku jeho obci. Určil počet pôdu obrábajúcich a iných hospodárskych strojov. Shotovil nový plán hospodárenia a utvoril spolok so štyristo malých gazdov. Nepýtal štátnu pomoc, nešiel k ministrom na poklonu, ako to u nás zvykli robiť, a vzdor tomu, spolok ten bohatou spravil jeho obec. Od dobrých kráv dostal veľa trusu, od ktorého zdvojnásobnila sa úrodnost pôdy a rožný dobytok celej obce zostal mocným a zdravým. Dobrobyt obyvateľov na tolko sa zmohol, že aj priemyselníci sa presťahovali do jeho dediny. Väčšinu domov znovu vystavili a otvorili v dedine dve vápené fabriky a jednu tehelnú. Slovom, od kedy peniaze majú tamejší gazdovia, počet obyvateľov a tiež aj jejich dobrobyt sa zdvihol. A vo Francúzsku, kde sú malí hospodári sriadení, a zúčastňujú sa v spoločenskom živote, není viac vyťahovalcov a snáď ani nebude. Príklad francúzskych hospodárov musíme nasledovať v záujme našich úbohých malých hospodárov. Spolky musíme zakladať a gazdov organizovať, ale rozumne a úspešne. Aj sedliaci sa musejú vzdelávať, práve tak, ako priemyselníci. Nech sú není korystou národnarskych vodcov a socialdemokratov. Nech nečujú len puhe slová o spolkoch, o organizácii a o vzdelanosti, ale nech aj vidia, že nie sú opovrhnutí a znevážení. Sebaobetovavých, bezžistných a ľuduprajných mužov potrebujeme k tejto práci. Márne píšeme a rečnime o týchto vážnych vecách, jestli sa za ľud nezaujíname. Za ľud! Všetko za ľud nech je našim heslom. Lež aj ľud sa musí hýbať. Nesmie sa dať mámiť a klamať kadejakým tulákom, ktorí sa mu podlyzujú, lež nech dôveruje v tých, čo to žaslúžia, a keď bude mať křestfanské sklepy a sporitelne, nech tieto napomáha a nie židovské, jako to dosiaľ robil.

Ondrej Hladký.

DOPISY.

Zo Spišskej-Magury.

Pochválen Pán Ježiš Kristus.

Velactený Pán Redaktor!

Prosim o láskavé uverejnienie tohto môjho dopisu v našom «Křestane».

Kňazi staroveského dekanátskeho okresu mali toho roku v Richvalde svoje jarné shromaždenie. Po svätej omši, ktorú domáci farár slúžil, zahájil kongregáciu s peknu rečou o láske, pán dekan Peter Krávecz, farár

hanušovský. Ža tajomníka okresného, na miesto farára cechnického, Jána Cseha, ktorý zadakoval, jednohlasne vyvolili Vendelína Huszka, farára lešnického. Potom prečítal pán dekan z istej nábožnej knihy jeden odsek o poníženosti. Prednášku držal farár richvalský, a síce o sociálnej otázke v Magure. K tej otázke všetci prehovorili. Pojednávalo sa o tom, na aký spôsob by bolo možno náš magurský ľud tak duševne, jako aj hmotne čím viac pozdvihnúť. Aj nový zákon o cirkevnom sobáši sa pretriasal. O katolíckej tlači tiež nezapomneli prítomní, na podporu obetovali znovu 27 korún.

V Haligovcach bolo tohoto roku v škole pri každom predmete náramne veľký pokrok zbadat. Slečná učiteľka Anna Kašparek, nešanovala žiadnej obety, žiadneho unovania. Deti tak skvele odpovedaly na skúške (exament), že prítomný školdozorca za hodné držal do protokolla školského zapísať: «Obsiahnutý výsledok by sa mal so zlatými literami do dejepisu haligovského zaznačiť». Haligovčania môžu byť povdační Pánu Bohu, že jejich dietkam tak sebaobetovavú vychovávateľku poslal. Aj v inom ohľade zbadat na Haligovcäch istý pokrok. Na príklad Spolok sv. Vojtecha, ktorý tam ešte vlni ani jedného úda nemal, teraz má už osem a je výhľad ešte na viac.

V Jazersku bol vo sviatok božského Srdca Ježišovho veľmi krásny odpust, 300 ľudí pristúpilo ku sv. sviatosťam. Výtečný hanušovský spevokol ktorý ďaleko nemá pára, pod šikovným vedením pána dekana Kravca, sa aj pri tejto príležitosti vyznačil.

V Mafašovcach ako aj v Starej-Vsi sa zase noví údovia prihlásili do šľachetného tábora Jednoty Katolíckeho Ľudu. Len pokračujte milí spolukrajania v dobrom! Nedajte sa od dákych falošných prorokov od tej spasonosnej Jednoty odhovárať. Verbujte sa všetci za bojovníkov Kristových! Vernému katolíkovi má byť prvé viera a cirkev, a len v druhom rade iné,

V Lešnici zomrel Ján Barnás, ktorý za 39 rokov bol usilovným kostolníkom. Pohrab mal pekný, aký si aj zaslúžil, s dvoma kňazmi a kázňou.

S Bohom!

Pozorovateľ.

Zo Spiša.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Mnohovážny Pán Redaktor!

Prosím o uverejnenie tohto môjho dopisu v našom milom «Krestane».

Nedávno načarbal dakto do katolíckej cirkvi neprajných «Ľudových Novín», že v spišskom semeníšti neslobodno čítať Posla božsk. Srdca Ježišovho a že je vôbec vykázané odtiaľ každé tlačene slovenské slovo. To je tá najbezbožnejšia lož, to najhnusnejšie cigáňgánstvo. Posol božsk. Srdca chodí do spišského semeníšta (seminára) v 13-tych výtiskoch, teda práve každému druhému klerikovi, ponač ich je v kapituli 26. Kazateľňa má medzi klerikami 11 predplatiteľov. Okrem toho čítajú aj «Krestana» a «Naše Noviny». K tomu tiež nenúťtia klerikov, aby si mená maďarizovali, alebo sa

za maďarov dali zapísať, ako to tiež dáky zlomyseľný v tých od celého uhorského biskupského sboru zakázaných «Ľudových Novinách», ktoré už toľko zlého, toľko nepokoja zapríčinily medzi slovenským ľudom, cigáni.

Hľa, takým podlým spôsobom bojujú tie noviny, ktoré sa farisejský ešte aj s tým opovažujú honosiť, že bránia čistotu viery. Bože nás katolíkov chráň a oslobod od takých obhájcov!

Ťprmný priateľ slovenského ľudu.

Orava.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Čtený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie týchto mojich riadkov v našom «Krestane».

Milí Oravci! Cez pár dní chodil som po susedných stojiacách. Povedali mi, že v Orave sú mnohí bez čítania, lebo nechcú čítať. Povedali mi to takí. čo Oravcov dobre znajú, možno lepšie, jako seba.

No, kde-tu čítavajú. Dobrô i zlô. Čo sa týče dobrého čítania, to len dobrých v dobrom udobri; zlých ale napraví. Zlô čítanie (zlé noviny) dušu človeka do pekelného saku zahodí, srdce znepokojí, v srdci vieru udusí, nádej vyhasí, lásku ale v nenávisť preoblečie.

A preto, milí bratia a sestry v Orave! Odporúčam vám — a to neobanujete — spolok sv. Vojtecha. Dajte sa ta zapísať. Ako údovia dostanete mnoho dobrých knížiek na čítania. Ďalej odporúčam vám «Posol Božského Srdca», «Kráľovnu sv. Ruženca», «Strom Serafičský», «Svätú Rodinu» nábožno poučné časopisy. Predplatte si a čítavajte nedovšetko «Krestana».

S Bohom

Váš priateľ.

Novot.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie môjho dopisu v našom «Krestane».

Jednota dosť pekne rozkvitla medzi nami, máme vyše 70, už do 80 údov, ale jakosi nemôžeme ku stovke sa dostať. I medzi nami nachádzajú sa ešte, čo sa dajú odstrašiť od tejto, tak veľmi nám katolíkom potrebnej Jednoty. Jední nás odvádzajú tým strašidlom, že to liberálna, tatarská strana vymyslela, aby sme sa nedali zviest, a ačpráve nám náš duchovný zreteľne vysvetlil pri shromaždení vec, poukiazal i na tú radostnú okolnosť, že temer bez výmienky všetci biskupi sú pri nej, že jeden osvietený pán biskup, Prohászka, je jej predsedom, že sám sv. Otec poslal odobrenie a požehnanie jej, mnohí viac veria zakázaným novinám, ako všetkým týmto dôvodom. Hej bratia, keby ste už raz nahliadli, čo vám je v prospech, a čo vám škodí! Nedajte že sa balamutiť, zkúste a presvečíte sa, jak potrebná nám je tá Jednota.

Náš kút, ktorý pozostáva z Klina, Krušetnice, Lomnej, Erdödky, Novoti a Mutného, je ešte i v zhladom

na zdravotnosť veľmi ubiedený. Lekára nemáme. Najbližší lekár je až v Námestove, ďalej v Podzámku, alebo keď je veľmi súrna pomoc lekárska musíme ísť do Poľskej, do mestečka 3 hodiny vzdialeného od nás do Rajce, a to patričné rodiny veľmi mnoho stojí. Nedávno sa udel u nás pád ťažkého pôrodu; na radu duchovného, ktorý sv. sviatosťami zaopatril nemocnú, poslali do Rajce po lekára. Treba ho bolo priviezť i zaviezť a za prácu, pravda ťažkú prácu mal, po kúsku vytrhal dieťa, žiadal si sto korún, ktoré mu i vyplátili. Každá taká lekárska návšteva stojí 30—40 korún, ktorá okolnosť veľmi odstraší náš chudobný ľud od pomoci lekárovej, bo nemá čím zaplatiť. I jakoby nám pomohla naša Jednota, keby nám vyprostriedkovala pri vláde peňažnú pomoc cieľom udržania lekára, ale keby nám i tohože poslala, slovom, keby nám v tejto ťažkej a veľmi vážnej veci pomocnej ruky podala.

So všetkou úctou ostávam

verný člen Jednoty.

Rozmary a žarty.

Teda tak!

Lekár: Ale priateľu, však ja som vám ostatný raz povedal, aby ste si od svojej manželky harmančokový kúpeľ dal robiť a v tom kúpali vašu chorú ruku. Či ste to neurobil?

Chorý: Nie, pán doktor!

Lekár: Potom som vám povedal, aby vám vaša manželka ruku do vaty zakrútila. Či sa to stalo?

Chorý: Nie, pán doktor!

Lekár: A prečo nie?

Chorý: Pán doktor, nemám ženy!

Zo školy.

Katechéta ku žiakovi: Jožko! povedz že mi, koľko jest Bohov?

Jožko: Tri!

Katechéta: ... A v koľko osobách?

Jožko: V jednej!

Lacné mydlo je len dobre čisté mydlo. Najlepšie je Schichtové mydlo a je preto najlacnejšie. Pri terajších drahých časoch by gazdinky zvlášte na to mali hľadať, aby dostaly dobre čisté mydlo, ináč ešte raz toľko potrebujú a zhubia si blielizeň. Jedno mydlenie Schichtovým mydlom je toľko, ako keď iným mydlom dvarazy pomydli. Za čistotu Schichtovho mydla záruka 30.000 korún. Pôvodné len s menom Schicht.

Dňa 8-ho augusta pohne sa cez Švajciarsko idúca zo 70 účastníkov pozostávajúca púť do Lourdesu, ku ktorej do 4-ho augusta prihlasy prijíma Štefan Bényáts farár Csacza (stolica Trencsén). Smer púte je: Viedeň, Švajc, Einsiedeln, Paray le Monial, Lourdes, Zürich, Innsbruck, Salzburg, Viedeň. — II. trieda 320, III. tr. 210 korún.

Jubilárna ľudová púť do Lourdesu. S povolením najvyššej vrchnosti cirkevnej arcibiskupstva vedie prevelebný pán August Sipos, kaplán (Budapest, IX., Bakács-tér 13. fara) — Ceny: II. trieda 250 korún, III. trieda 140 korún. Odcestuje sa z Budapešti dňa 30-ho augusta r. 1908. Prihlasy sa prijímajú do 15. augusta roku 1908. Podrobným programom posluží vyš spomenutý vodca púte.

Krajinská púť do svätej zeme.

Pri dušovnom vodcovstve veľkomožného a prevelebného pána kanonika, opáta bierského a krajinského vyslanca dr. Alexandra Giesswein a pri spoluúčinkovaní početných duchovných 1. oktobra b. r. pohne sa krajinská púť do svätej zeme, ktorú sriaduje svätej zeme uhorský úrad.

Ceny: I. I. trieda 700.—, II. trieda 550.—, III. trieda 300.— korún. Programom a vysvetlením ochotne posluží svätej zeme kommissariatu úrad uhorský. II., Margitkört 23. farský úrad.

Púť do Lourdesu. Zodpovedne z veľa strán objavenej žiadosti Jozef Skarda, šaštínsky praepošt, dekanfarár z príležitosti 50-ročného jubiläuma zjavenia sa blahoslavenej Panny, s odcestovaním okolo 23. augusta s arcipastierskym dovolením púť vedie do Lourdesu, staviac sa po ceste v Einsiedelnu vo Švajci a na milostnom mieste najsladšieho Srdca Pána medzi Lyonom a Parížom v Paray le Monial. Touto cestou prosí duchovných bratov a všetkých, čo ho o prevzatie tejto púte požiadali, ako aj tých, čo túto cestu v jeho spoločnosti už raz vykonali, aby úmysel jeho v kruhoch jejich známych odporúčali a rozširovali a hlásiacich sa oznámili mu najpozdšie do 31. júla. — Smer cesty je: Budapest—Viedeň—Linz—Innsbruck—Bregenz— (bádenské jazero) Rorschach—Zürich— (odpočinitie 1. dňa) Genf—Lyon— (odpočinitie 1. dňa Cette—Toulouse—Lourdes (pobytie 4. dňov) Toulouse—Paray le Monial— (pobytie pol dňa) Genf—Lausanne (odpočinitie 1. dňa pri jazere genfskom) Bern—Luzern—Einsiedeln (pobytie a nocľah) Buchs—Innsbruck—Viedeň—Budapest. — Ceny súčasťenia: I. trieda 560 korún, II. trieda 420 korún, III. trieda 250 korún s úplným zaopatrením na stanicích pobytia a od Innsbrucku po Innsbruck aj po ceste. — O podrobné programy obrátiť sa možno na farský úrad Sasvár (stolica nitrianska).

Upozornenie. Viac ráz obrátili sa už ku nám jednotlivci s tým, zdáľž je spoľahlivý ten alebo onen ústav

sprostredkujúci požíčky? — Otázka táto bude napozatým zbytočná, bo hľa my odporúčame, a síce veľmi vrele, jeden taký výborný ústav, ktorý je bezpodmienečne spoľahlivý a nadto ešte aj je nie sprostredkujúci ale *požíčky sám prevádzajúci ústav*, tak že trovy prostredníctvom môže si usporiť ten, kto sa tu uchádza o požíčku. Tenc stavú je: «Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete».

Pozvanie na púť. Dňa 10. augusta b. r. pojde s dovolením duchovnej vrchnosti z Rybian (stolica Nitrianska) púť na Kalváriu v Polskej ku obradom pohrabu Matky Božej. Kto sa na tejto púti súčasťou chce, môže sa do 10. augusta pripojiť. Pútnický oznam a vysvetlenie s ochotou podáva vodca púte *Bartolomej Omela*.

Odkazy redakcie.

P. F. K. K. Dopisy ostaly do budúceho čísla.

Alfonso P. Ďakujeme.

Dopisovateľ Nagyszombat. Len nie tak z prudka. Necigáňte tolko v tých skalických novinách.

Ceny potravných článkov.

V Budapešti, 25. júla.

Úradne značené ceny za 100 kilogramov. *Pšenica*: tiská K 23'60—24'40, stolnobelehradská K 00'00—00'00, peštianska K 23'60—24'40. *banátska* K 23'60—24'40. — *Raž*: prvotriedna K 19'30—19'50, druhotriedna K 19'10 do 19'30. — *Jačmeň*: prvotriedny K 15'50—15'80, druhotriedny K 15'10—15'50. — *Proso*: K 00'00—00'00 — *Ovos*: prvotriedny K 16'60—16'80, druhotriedny K 16'20 do 16'50. — *Kukurica*: Kor. 15'00—15'20. — *Repica*: 32'30—33' — K.

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K	18'40	18'20	17'80	17'60	17'40	17'10	16'80
		č.	7	7½	8		
		K	15'80	14'00	8'20		

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Drobné otruby: K 6'00, hrubé K 6'70.

Strova: fazuľa obyčajná biela K 18'00—19'00, fazuľa strakavá K 13'00—14'00. — **Hrach**: nelúpaný, čistý K 00'00—00'00, lúpaný K 23'00—43'00. — **Šošovica**: čistá K 35'00—60'00. — **Konopné semä**: K 25'00— — **Mak**: K 62'00—63'00. — **Rasca** (kmin): Kor. 115'00—116' —. Všetko po 100 kilogr.

Sviňská masť: budapeštianska K 139'00—140'00, vidiecka K 000'00—000'00.

Slanina: mestská 4-kusová K 112'00—113'00, 3-kusová K 120'00—121'00. vidiecka K — — — — za 100 kilogr.

Ďatelínové semä: Červená ďatelina K 000'00—000'00, lucerna jasnozorná K 160'00—170'00 za 100 kg.

Lekvár: srbský (z r. 1907.) K 10'00—0'00, bosenský (z r. 1907.) K 14'00 po 50 kilogr.

Slivy: (z r. 1907.) bosenské (100 kusové) K 13'25— —, (z r. 1907.) srbské (100 kusové) K 11'75— — po 50 kilogrammoch.

Petrolej: Fiumánsky krystalový K 36'50, fiumánsky White-Star (***) K 30'50 za 100 kilogr.

Koloniálny tovar: *Cukor* v klobúkoch K 80'00 do 80'50, kockový K 82'00—82'50, žltý K 80'00—80'50 za 100 kilogr.

Špiritus: Rafinovaný odanový vo veľkom K 162'00 do 162'50. Denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill 53'00—53'50.

Zemiaky: (hornouhorské) ružové K 4'50—4'70, žlté K 5'10—5'30 za 100 kilov.

Vajcia: prima uhorské K 73—74, od Tisy K 73—00, sedmohradské K 72—73 jedna kystňa, obsahujúca 1440 kusov vajec, vo veľkom.

Maslo: k čaju K 2'00—2'30, k vareniu K 1'30—1'40, syr 10—12 h., všetko v kilogrammoch vo veľkom.

Drúbež (hydina) živá. Husy kŕmené K 00'0—0'00 kilogr.; kurence k smaženiu a k pečeniu K 1'40—2'00, sliepky na polievku K 3'40—3'60 za jeden pár.

Schichtové jeleň mydlo
je najlepšie.

Bielizeň mi zavidia
Bo spiny v nej nevidia
Prečo je tak pekná
A ako snah biela?
Len Schichtové mydlo
Čisti tak moje prádlo.

Každá dobrá matka

dcere svojej krom vystrojenia dá ešte nasledujúcu dobrú radu: Chráň svoju bielizeň pred obecnými, keď aj lacnými mydlami. Per vždy len Schichtovým mydlom znaku jeleňa, vtedy svoje pekné ľahké platno, ľahké čipky a make flanelle ako aj ostatnú bielizeň, nech si je ľahová, obo hrubá, biela alebo barvistá vždy taká ostane ako nová, bo Schichtové jeleň mydlo ohrádi a konservuje látvy. Jestli vždy výlučne Schichtové mydlo potrebovať budeš, v novom domove usporíš si mnoho práce, času a starostí.

Za čistotu 30.000 korún záruka.

!!! S 16 prvými vyznačeniami !!!

Ludvik Kállai motor dielňa

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

Odporuča pri úplnej záruke

benzin-motore ku mlynom a iným priemyselným podnikom, taktiež**elektrické benzinlokomobil stroje ku mlatbe**

s dvojm vystrojením ku čisteniu.

!! Úplná záruka za viborné mlatenie !!

!!! Jedina novota !!!

!! Najjednoduchší a najdokonalejší mlátebný stroj prítomnosti !!

Bez strojnika ľahko k vedeniu bár ktorým gázdom aj medzi domáci slámou krytými. Cieľom rozšírenia týchto najnovších strojov vymieňajú sa staršie parostroje.

Osobitná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako: parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mlateniu a ku siatin adt.

O nedostyžiteľnej zvláštnosti týchto strojov podáva správy: P. baron Jozef Kemény, Maros-Németi (Sedmohradsko). P. Tóth Péterbagi, Csantavér (Stol. Bács.)

Cenník na žiadosť zdarma a franko.

Lacné české perie.

5 kilonové tmavé driapané 12 kor.

Biele mäkké, jak páper 18 kor. — 24 kor.

Biele ako snáh mäkké ak páper, driapané 30 kor. 36 kor. Rozposielanie s dobierkou franco; zamenenie a nazpät prijati je pod touti vynimkou dovolené jestli sa poštové útraty vynahradia. — Benedikt Sachsel, Lobes Nr. 135 (pošta Pilsen Čechy.)

Pýtajte si

zdarma a franko moj hlavný cenník s vyše 3000 vybrazením hodín a tovaru zo zlata a striebra atd.

Prvá dielňa hodín v Brúx **Hans Kourad** cis. a kr. dvorný liferant Brúx číslo 1388 (Čechy).

Švajciarskeho systému Roskopf patent hodinky K 5. — Registrované Orol Roskopf Anker Rem. hodinky K 7. — Opravdové strieborne remontoir hodinky K 840. Žiadne riziko. Výmena povolená alebo návrat peňazi.

Pri objednavkách na
naše ohlasy, prosíme
odvolávať za vždy na
naš časopis.

Oznamy prijíma administracia

„KREŠTAN“

Budapest, Szentkirályi-utca 28.

Neváhajte, keď vás hlava bolí lež potrebujete hneď **Beretvás-pastilly**

ktoré za desať minút zastavia najtuzsie migrén-hlavybolenie. — **Cena K 1.20.** Lekárnú odporúčaný liek.

K dostaniu v každej lekarni a drogerii.

Dorába Tomáš Beretvás, lekárnik Kispest. Pri 3 škatulkách zasielka franko..

Ktorá kosa je najlepšia? pýta sa mnohé kopy probujúci a mnokokrát hospodár. Na toto odpovedáme dľa našho presvedčenia: najlepšia kosa na svete je

General Dewett kanonovej ocele kosa

Ohranná známka.

Ktora sa shtovuje zo zvláštnej kanonovej ocele z miešaniny nejšlachetnejších kovov zloženej a odborne uneleckym spôsobom dvojnásobne stúženej, tak še vlastnosť vytravalost jej nachodi sa na tom najvyššom stupni a premáha všetko možné tohoto odboru.

Spôsob dorábamia kôs tohoto odboru je tajomstvom fabriky, následkom čoho ľahkosť, trvácnosť a ostrosť takejto kopy sú počudovania hodné.

Atresa Pánu Pavlovi Sohr Szill 13. číslo (Stol. Somogy.)

kam vsetkým na general Dewett kopy potáznóm dopisovaním a objednaním treba sa obrátiť. — Pri objednaní 5 kusov kôs počtové útraby platí fabrika. Pri objednaní 10 kusov platí počtové útraty a pripojuje jednu kosu na pridavok zdamrma. — Za každú kanonovej ocele kosu prejma sa dobrostánie, nezodpovedná kosa vymieňa sa dobrou kosou kanonovej ocele (zokusenosti ale vieme, že medzi tisíc kosami jedna je nie zlá).

General Dewett kosou kanonovej ocele na 250—300 krokov može sa kosiť po jednom ostrení, jedno kuvanie dostatočné je na viacej dni.

General Dewett kosa, kanonovej ocele, zasiela sa ku ruce chlapa sostavená nakuvaná a vyprobovaná.

Pri Gnneral Dewett kose z kanonovej ocele odberateľ nemá žiadného risika, bo nezodpovedná kosa zamení sa za dobrú.

Preto nech nikto kopy od nikoho neobjednáva a nekupuje, kým neurobil probu s kosou General Dewett z kanonovej ocele. A sme o tom presvedčení, že kto ráz robil s takouto kosou inéj kopy nikdy do ruky nevezme.

Sbieratelia objednavateľov maju zvláštnu vyhody. — Hárky k sbieraniu odberateľov a iné tlačivo su pre bár kobo. na pohotovú Cenník nech si každý na dopisničke pyta. Ceny Gnnérale Dewett kôs z kanonovej ocele:

60	65	70	75	80	85	90	95	100	110 cm.
90 kr.	95 kr.	1 zl.	1 zl. 05 kr.	1 zl. 10 kr.	1 zl. 25 kr.	1 zl. 20 kr.	1 zl. 25 kr.	1 zl. 30 kr.	1 zl. 50 kr.

Dávame nákovie, striebro ocelova nákova a kladívko pár za 85 kr. Amerikánska osielka, ku Dewett kose najlepšia 20 kr. Zvláštna Novota: Privilegovaná užva na kosu 1 kus 20 kr., 10 kusov 1 zl. 50 kr. Britva diamantovej ocele so zarukou pát rokov 1 zl. 5 kr. pekná schránka britvy darmo.

Obrázkový cenník dostava každý zdarma.